

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

čj. ČŠIS-2333/11-S

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Základní škola Mladá Boleslav, Komenského nám. 76, příspěvková organizace
Sídlo:	Komenského nám. 76, 293 01 Mladá Boleslav
IČ:	75034051
Identifikátor:	600 049 183
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Václavem Kolmanem, ředitelem školy
Zřizovatel:	město Mladá Boleslav
Místo inspekční činnosti:	Komenského nám. 76, 293 01 Mladá Boleslav Komenského nám. 117, 293 01 Mladá Boleslav
Termín inspekční činnosti:	27., 29. září a 3. říjen 2011

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušného školního vzdělávacího programu. Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich soulad s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona. Inspekční zjišťování bylo zaměřeno na činnost základní školy, sledovaným obdobím byl školní rok 2009/2010, 2010/2011 a 2011/2012.

Aktuální stav školy

Právnícká osoba Základní škola Mladá Boleslav, Komenského nám. 76, příspěvková organizace (dále škola) vykonává činnost základní školy s 1. až 9. ročníkem (dále ZŠ) a školní družiny v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení. Dlouhodobě se profiluje výukou žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP), především s vývojovými poruchami učení a vadami řeči. Škola vzdělává žáky nejen z Mladé Boleslavi ale i ze širokého okolí. Škola zohledňuje SVP žáků prostřednictvím individuálních vzdělávacích plánů (dále IVP), služeb asistenta pedagoga.

Nejvýraznější změnou za sledované období je skutečnost, že ve všech ročnících probíhá výuka podle Školního vzdělávacího programu (dále ŠVP) pro základní vzdělávání. Ke dni inspekce se ve dvaadvaceti třídách vzdělávalo celkem 275 žáků. Kapacita školy byla naplněna na 75 %. Počet žáků ve sledovaném období měl klesající tendenci.

Škola sídlí ve dvou budovách v historické části města. Hlavní budova na Komenského nám. 76 je součástí traktu magistrátu města. V materiálním rozvoji se podařilo vybudovat zázemí sborovny pro učitele 2. st., počítačovou učebnu ze stávajících dílen a pokračuje se v zasílání učeben. Ve škole pracuje celkem 28 pedagogických pracovníků (z toho jeden bez potřebné kvalifikace) a osm asistentů pedagoga, z nichž dva nemají splněnu odbornou kvalifikaci. Logopedická péče pro žáky je zajištěna externě.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

O své vzdělávací nabídce škola informuje prostřednictvím vlastních webových stránek a místního i regionálního tisku. Informace o zápisu k povinnému základnímu vzdělávání zveřejňuje obvyklým způsobem dostupným všem uchazečům. Pro podporu ŠVP byly disponibilní hodiny většinou využity k posílení stěžejních předmětů, (zejména pro Český jazyk). Nejsou však zohledňovány potřeby žáků ve skladbě volitelných předmětů, které jsou stanoveny pro jednotlivé ročníky bez možnosti volby a povinným zařazením druhého cizího jazyka pro všechny žáky 2. stupně.

Pro rozvoj osobnosti žáků má škola dobré předpoklady (nižší počty žáků ve třídách, asistenti pedagoga, speciální pedagogové aj.), podporou je organizace dalších aktivit (kurzy, besedy, přednášky), podíl na životě města apod. Pro posílení školní úspěšnosti a optimální rozvoj žáků se zdravotním postižením využívá i další podpůrná opatření (např. speciální metody, postupy, formy a prostředky vzdělávání, nápravy vývojových poruch učení). Tato opatření jsou realizována převážně na 1. stupni. IVP splňují požadavky stanovené právními předpisy, většinou se jedná jen o úpravu vzdělávacích cílů a časového rozvržení učiva. Funkci výchovné poradkyně vykonává zástupkyně ředitele, která absolvovala specializační studium. Zajišťuje účinné poradenské služby odpovídající počtu a vzdělávacím potřebám žáků zaměřené na prevenci školní neúspěšnosti, kariérové poradenství, odbornou podporu při integraci a vzdělávání žáků se SVP i metodickou podporu učitelům.

Školní preventivní systém je účinně nastaven na omezení rizikového chování (zejména šikany, zneužívání návykových látek, záškoláctví) a školních úrazů. Uskutečňuje se prostřednictvím výuky, začleněním do speciálních programů, zájmovou činností, školami v přírodě, zahraničními a adaptačními pobyty a dalšími aktivitami. Činnost

metodika prevence v letošním školním roce nově vykonává učitelka s praxí, prozatím nezahájila studium k výkonu specializovaných činností.

Metodik prevence ve spolupráci s vedením školy pravidelně sleduje naplňování preventivní strategie. Vyhodnocuje rizika a výsledky uplatňuje v praxi. Systém prevence rizikového chování žáků je dobře nastaven. Výskyt negativních jevů je tak minimalizován. Výjimkou byla situace (šikana a následná kyberšikana), která vznikla souběhem nepředpokládaných skutečností a v důsledku selhání komunikace mezi řídicím pracovníkem a učitelem. Na tento incident však škola ihned reagovala a postupovala v souladu metodickým pokynem MŠMT. Na základě tohoto incidentu přijala pouze operativní opatření - prodloužení délky dozorů na chodbách. Tato opatření nebyla dosud projednána pedagogickou radou a ani zpracována ve vnitřních předpisech.

Z didaktického a psychohygienického pohledu je nevhodně nastaven rozvrh hodin u několika tříd na 2. stupni (např. matematika 9. ročník a cizí jazyk poslední hodiny). Vazba průběhu vzdělávání a metodiky výuky na používaných učebních textech je značná, tato okolnost vedla ve školním roce 2010/2011 až k problémům s plněním učebních osnov (Matematika v 5. ročníku). Převažující tradiční formy a metody vzdělávání jsou vhodně obohacovány projektovými aktivitami (projekty, besedami, adaptačními a relaxačními pobyty žáků mimo školu apod.).

V efektivním využívání metod jsou značné rozdíly nejen mezi 1. a 2. stupněm, ale i u některých vyučujících. Na 1. stupni převažuje individuální přístup k žákům odpovídající jejich úrovni, účinná motivace a pestrá struktura hodin i střídání činností. Na 2. stupni měla sledovaná výuka převážně frontální charakter, zařazovaná skupinová výuka byla často méně účinná z důvodu nižší míry kooperace žáků. Využívání učebních pomůcek a didaktické techniky ve výuce bylo většinou účelné, vyskytly se i případy, kdy byla absence použití pomůcek zásadní např. při výuce fyziky.

Úroveň podpory rozvoje čtenářské gramotnosti a jazykových kompetencí žáků byla závislá na osobitém pojetí jednotlivých vyučujících. Rozšiřování a uplatnění slovní zásoby i cílená práce s textem a informacemi byla opět zřetelnější na 1. stupni než na 2. stupni, kde byla práce s textem zaznamenána jen v malé části hodin (výuka jazyků). Přínosná je realizace logopedických a ambulantních náprav i smyslová podpora při výuce (kostky, tabulky, přehledy). Nedostatkem v celkovém pohledu byla nízká četnost práce s textem a informacemi s vazbami na specifické podmínky žáků. K rozvoji komunikačních dovedností žáků v cizím jazyce významně přispěl mezinárodní projekt spolupráce škol programu EU Sokrates – Comenius. Pozitivní je také snaha vyučujících vést hodiny v co největší míře v daném cizím jazyce. Vzhledem ke specifickým podmínkám a potřebám žáků jsou podmínky podpory rozvoje čtenářské gramotnosti žáků i podpory komunikace v cizím jazyce na průměrné úrovni.

Pro rozvoj matematické gramotnosti žáků má škola dobré personální a materiální podmínky). Efektivně je využívána prezentační či počítačová technika a výukové programy. Ve výuce jednotlivých učitelů byly významné rozdíly v nastavení systematickosti výuky. V plánování výuky mají pedagogové značnou autonomii, chybí však sjednocující prvky v organizaci výuky jednotlivých složek matematiky (aritmetika, algebra, geometrie), v nárocích a úrovni pracovních návyků (vedení sešitů). Specifičnost vzdělávacích potřeb žáků se omezuje jen na snížení nároků, což není příliš vhodné (např. chybné čtení desetinných čísel, nejednotná matematická symbolika, práce bez porozumění apod.). Ve vývoji škola ustoupila od dříve úspěšně prováděných aktivit – matematická projektová činnost na rozdíl od minulosti v současnosti neprobíhá. V úrovni rozvoje matematické gramotnosti žáků jsou rizika.

Sledování a porovnávání výsledků vzdělávání žáků není prováděno ani na úrovni školy. Dílčí náhradou jsou zadávána dotazníková šetření, ta však nesledují úspěšnost žáků, ale spíše názory na průběh a podmínky vzdělávání, a výstupy z projektových aktivit. Poslední provedené externí testování žáků proběhlo v roce 2006. Po vyhodnocení úspěšnosti (ve všech sledovaných oblastech přes uzpůsobené podmínky pro žáky se SVP byly výsledky žáků podprůměrné) vedení školy od tohoto způsobu hodnocení dosahovaných výsledků upustilo. Poznatky z prováděné hospitační činnosti vedením školy plní jen kontrolní funkci, nejsou však systematicky vyhodnocovány. Na 1. stupni je „neúspěšných“ žáků přibližně 10 %, zatímco na 2. stupni téměř 45 %. Škola nemá nastavený systém hodnocení celkových výsledků vzdělávání.

Úzká spolupráce školy se zřizovatelem, pracovníky poradenských zařízení a dalších organizací přispívá ke zkvalitnění vzdělávací nabídky. Spolupráce se zákonnými zástupci žáků probíhá obvyklými tradičními formami. Vůči školské radě si škola plní své zákonné povinnosti. Škole se podařilo navázat a rozvíjet účinnou spolupráci se sponzory a okolními školami. Vedení školy podpořilo vznik žákovské samosprávy, která se v rámci svých možností podílí na organizaci akcí školy.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Organizace vzdělávání se řídí vnitřními předpisy školy, čas pro vstup žáků do školy byl v průběhu inspekce upraven podle § 1 odst. 2 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky.

Struktura realizovaného ŠVP je v zásadních oblastech v souladu se zásadami Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále RVP ZV), obsahuje však množství formálních nedostatků. V dokumentu jsou uvedeny různé názvy stejného předmětu, rozdílné časové vymezení a názvy předmětů v učebním plánu a charakteristikách některých předmětů, také poznámky k učebnímu plánu jsou neúplné. Charakteristiky některých předmětů neodpovídají aktuálním podmínkám školy a neobsahují organizační, časové a obsahové vymezení (např. předměty Fyzika, Chemie, Hudební výchova, Výtvarná výchova, Výchova ke zdraví, Německý jazyk, Tělesná výchova aj.). Neúplné jsou informace o zabezpečení vzdělávání žáků se SVP (chybí péče o žáky se zdravotním postižením a znevýhodněním a sociálním znevýhodněním). Pravidla pro hodnocení žáků obsahují neaktuální informace. Dokument neobsahuje předepsaná pravidla pro zařazování žáků (§ 1 odst. 7 vyhlášky č. 48/2005 Sb.). Na odstranění zjištěných nedostatků stanovuje ČŠI lhůtu.

Dlouhodobé koncepční záměry sledují profilaci školy a stanovují reálné cíle. Organizační struktura je vhodně nastavena. Na strategickém řízení hodnocení se podílí širší tým pedagogických pracovníků školy. Dílčí plány pro jednotlivé oblasti života školy včetně DVPP jsou průběžně vyhodnocovány a inovovány. Vlastní hodnocení školy (dále VHŠ) nebylo zpracováno za školní roky 2007/2008 až 2009/2010, což je v rozporu s § 9 odst. 1 vyhlášky č. 15/2005 Sb. VHŠ zpracované pouze za školní rok 2010/2011 vykazuje obsahové i formální nedostatky, které omezují jeho výpovědní hodnotu. Pro připravované VHŠ v tomto roce nebyla v předepsaném termínu pedagogickou radou projednána jeho struktura (porušení § 9 odst. 2 téže vyhlášky). Formální nedostatky byly zjištěny také v povinné dokumentaci - třídní knihy nedokládají průkazně průběh výuky (§ 28 odst. 1 písm. f) školského zákona). V nastaveném kontrolním a hodnotícím systému byla zjištěna odstranitelná rizika.

Učitelství sbor je stabilizovaný, s nižším věkovým průměrem a vysokým podílem kvalifikovaných pedagogů. Dobrý odborný potenciál pedagogů je na 2. stupni částečně negativně ovlivněn zvýšenými úvazky (až 29 hodin, z toho 25 hodin matematiky v týdnu). DVPP je na běžné úrovni, pouze v matematice je minimální.

Dokumentace školy obsahuje požadovaná témata z oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví (dále BOZ), ředitel organizuje pravidelné prověrky a revize, stanovuje a realizuje ozdravná opatření. S pravidly BOZ jsou žáci, učitelé i zaměstnanci prokazatelně seznamováni, probíhají i dodatečná poučení zaznamenaná v povinné pedagogické dokumentaci. Během dne jsou žáci pod stálým dohledem. Prevence úrazovosti je účinná, ve sledovaném období se počet méně závažných úrazů nezvyšoval. Škola věnuje bezpečnosti vstupu do obou budov patřičnou pozornost.

Ekonomické podmínky byly posuzovány z údajů za období 2009 až 1. pololetí 2011. Využívání prostředků státního rozpočtu přidělených na přímé výdaje na vzdělávání, na rozvojové programy MŠMT (celkem bylo v tomto období realizováno devět rozvojových programů) a prostředků zřizovatele je hospodárné a v souladu s účelem poskytnutí i s vlastními záměry školy. Dalšími finančními zdroji školy byly prostředky získané v rámci projektu Comenius, který byl zahájen v roce 2009 a bude ukončen v letošním roce (2011), finanční dar od firmy Škoda Auto a. s. využitý na nákup ICT techniky, prostředky z pronájmu hřiště pro veřejnost a školního ve školní družině.

Výuka probíhá ve 22 kmenových učebnách, na 2. stupni jsou některé zároveň odbornými pracovny. Dále ve dvou počítačových učebnách a ve dvou tělocvičnách (budova č. 76 i č. 117). Bezpečnost při tělovýchovných aktivitách na víceúčelovém hřišti s umělým povrchem u budovy č. 76 je z důvodu značné opotřebovanosti umělého povrchu významně snížena. Škola využívala také halu na Komenského náměstí, která je součástí vedlejší ZŠ. Žákovský nábytek ve třídách je novější, částečně je stavitelný, ale funkce není často využívána. Kombinace žakovského nábytku různé výšky pro zohlednění fyziologických potřeb žáků byla ojedinělá. Prostředí školy dotváří pěkná aktuální výzdoba žákovskými pracemi. Materiální podmínky školy včetně ekonomických podmínek jsou na požadované úrovni a umožňují realizaci ŠVP.

Závěry, celkové hodnocení školy

Činnost organizace je v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení. Škola umožňuje žákům rovný přístup ke vzdělávání, účelně využívá materiální zdroje a získává další finanční prostředky pro svou činnost. Personální i materiální podmínky školy jsou na požadované úrovni a přispívají k realizaci ŠVP. Pozitivem jsou realizované mezinárodní aktivity školy spojené s podporou rozvoje komunikace žáků v cizím jazyce a využívání prezentační či počítačové techniky a výukových programů.

Školní vzdělávací program obsahuje větší množství výše uvedených formálních nedostatků a neuvádí předepsaná pravidla pro zařazování žáků do tříd a skupin. Skladba a stanovení plánu realizace volitelných předmětů málo zohledňuje potřeby žáků - povinné zařazení druhého cizího jazyka pro všechny žáky 2. stupně.

V nastaveném kontrolním a hodnotícím systému byly zjištěny nedostatky. V účinném využívání metod a forem práce byly shledány značné rozdíly, pozitiva převažovala na 1. stupni. Na požadované úrovni není vždy uplatňován individuální přístup k žákům se SVP a potřebná diferenciací výuky. Využívání speciálních metod a postupů je nedostatečné. Škola sleduje výsledky vzdělávání pouze prostřednictvím hospitací, nemá nastavený systém hodnocení celkových výsledků vzdělávání. Vlastní hodnocení školy za školní roky 2007/2008 až 2009/2010 nebylo zpracováno. Pro připravované další vlastní hodnocení nebyla s pedagogickou radou projednána jeho struktura. Formální nedostatky byly zjištěny také v třídních knihách, zápisy v nich nedokládají průkazně průběh vzdělávání.

Žáci dodržují školou stanovená pravidla. Na základě ojedinělého incidentu byla přijata další opatření, která ale nejsou zakotvena ve vnitřních předpisech.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, PhDr. Jana Pavlová, Ph.D., U Staré sladovny 470, 288 02 Nymburk.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole a v České školní inspekci, Středočeského inspektorátu.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 4 školského zákona ve lhůtě do 14 dnů požaduje zaslání oznámení o přijetí opatření k odstranění zjištěných nedostatků. Oznámení zašlete na adresu: Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, U Staré sladovny 470, 288 02 Nymburk.

Česká školní inspekce v souladu s § 11 písm. f) zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů, ve lhůtě do 15. prosince 2011 požaduje podání písemné zprávy o odstranění zjištěných nedostatků. Zprávu zašlete na výše uvedenou adresu.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

PhDr. Jana Pavlová, Ph. D., školní inspektorka

Jana Pavlová, v. r.

Mgr. Karel Kumstýř, školní inspektor

Karel Kumstýř, v. r.

PaedDr. Jarmila Tóthová, školní inspektorka

Jarmila Tóthová, v. r.

Mgr. Bc. Jaroslava Zemánková, školní inspektorka

Jaroslava Zemánková, v. r.

Bc. Marcela Jüstelová, kontrolní pracovnice

Marcela Jüstelová, v. r.

V Nymburku dne 2. listopadu 2011

Datum a podpis ředitel školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Mgr. Václav Kolman, ředitel školy

Václav Kolman, v. r.

V Mladé Boleslavi 16. listopadu 2011

Připomínky ředitele školy

Připomínky nebyly podány.